

opusdei.org

„A lărgi inima”: conferință video a Prelatului

La 29 septembrie 2022, mons. Fernando Ocáriz a participat la ziua #BeToCare, cu câteva considerații despre acțiunea socială creștină în lumina mesajului Sfântului Josemaría. Evenimentul a avut loc la Roma și a reunit 200 de antreprenori sociali din 30 de țări.

08.01.2024

Rectorul: Mulțumesc și bine ați venit, părinte. Vă dau cuvântul. Sper, de asemenea, că în aceste zile sunt – știu că au început ieri și că au avut loc niște întâlniri minunate -; sper ca toate sesiunile de astăzi până la sfârșit să fie un mare succes și foarte fructuoase pentru toată lumea.

Părintele: Ei bine; primul lucru, îmi face o mare bucurie să mă aflu aici cu voi toți și cu toate, mai ales dacă mă gândesc că, din ceea ce se va trata în această scurtă sesiune, sper să nu vorbesc prea mult, pentru ca voi să puteți interveni și să puneți întrebările pe care le doriți; titlul este: „Câteva considerații despre acțiunea socială a creștinului în lumina mesajului Sfântului Josemaría”.

Acesta este, în mod clar, un subiect foarte vast și primul lucru care îmi vine în minte este că aici sunteți oameni care, într-un fel sau altul, în

moduri foarte diferite, în țări diferite, cu activități foarte variate, vă dedicați, într-un fel, unui lucru foarte comun și pentru toată lumea, și anume grija față de oameni, grija față de demnitatea oamenilor, în special a celor mai nevoiași. De aceea, primul lucru este să vă felicit pentru munca pe care o depuneți și, de asemenea, să vă încurajez, în măsura în care aveți nevoie, pentru că uneori munca este grea, munca ocupă timp care uneori este puțin și cu toții avem nevoie de cineva care să ne încurajeze din când în când să continuăm.

Ei bine, panorama pe care o aveți în fața voastră, pe care o avem cu toții, într-un fel sau altul, și în mod special voi, bărbați și femei, este o vastă panoramă a nevoilor care există în lume, a mizeriei, a durerii; a unei mizerii care nu este doar materială, ci este de multe ori alcătuită din ignoranță, de multe ori chiar din

forme vechi și moderne de sclavie pentru mulți oameni, de multă disperare, de mult război, și nu doar războiul cel mai prezent în opinia publică astăzi, care este foarte trist, desigur, între Rusia și Ucraina, dar și în multe alte zone ale lumii unde nu există pace; toate acestea nu ne pot lăsa indiferenți, pentru că aceste evenimente fac parte din realitatea noastră.

Mai ales cu o viziune creștină, așa cum dorim să o avem, în toată viața noastră și în activitățile voastre, nimic nu ne poate fi indiferent. Dintr-un motiv simplu: pentru că totul îl interesează pe Isus Cristos; dacă, prin urmare, vrem să avem, așa cum vrem să avem, o viziune creștină în activitatea noastră, atunci totul trebuie să ne intereseze. Dar, în același timp, nu putem uita că există multe lucruri pozitive în lume. Nu putem admite o viziune exclusiv negativă sau pesimistă.

Îmi amintesc, destul de des, câteva cuvinte pe care părintele Javier Echevarría, predecesorul meu, obișnuia să le repete, făcându-se ecoul Părintelui nostru, Sfântul Josemaría, când spunea: Câți oameni buni sunt în lume! O spunea cu o convingere care, de altfel, este un adevăr: Câți oameni buni există în lume! Și obișnuia să adauge: „care ne așteaptă”. De asemenea, el așteaptă toate inițiativele voastre, toate activitățile voastre.

De aceea, trăind suferința, mizeria, nevoile cu care trebuie să te confrunți cu munca ta, cu dăruirea ta, nu putem și nici nu putem să admitem o perspectivă negativă sau pesimistă; în schimb, trebuie să fim realiști, să privim lucrurile așa cum sunt, dar știind întotdeauna că există și mulți oameni buni și multe valori pozitive în această lume.

Și, mai presus de toate, gândiți-vă și la faptul că toate activitățile voastre, privite din perspectiva lumii, pot părea adesea nesemnificative și uneori acest lucru vă poate descuraja. Ați putea spune: „Noi ne străduim să realizăm o serie de lucruri și privim lumea așa cum merge... Ce se întâmplă? Ce influență avem cu adevărat în această lume?”. Și acesta poate fi, într-adevăr, un motiv de pesimism.

Totuși, nu trebuie să admitem acest lucru pentru că, în afară de faptul că „nimic nu se pierde”, – iată o altă expresie pe care părintele Javier o repeta mult, „nimic nu se pierde”, și pe care părintele nostru, Sfântul Josemaría, o spunea și el, „nimic nu se pierde” din ceea ce facem -, trebuie să ne gândim la valoarea fiecărei persoane. Chiar și o singură persoană merită tot efortul pe care îl facem.

Se poate spune, și într-un fel este adevărat, că în umanitate, în mod surprinzător, individul valorează mai mult decât întregul. Individul valorează mai mult decât specia. În ce sens? Are un sens autentic, în sensul că nu poți elimina un individ de dragul întregului.

Acel întreg care are valoarea fiecărei persoane. Valoarea persoanei.

Așadar, ce activitate a ta ar putea servi pentru a aduce o persoană mai departe, pentru a o face să progreseze și, în cele din urmă, cu inspirație creștină, pentru a o apropia de Dumnezeu și, de asemenea, pentru a o scoate, din punct de vedere uman, dintr-o situație proastă; numai pentru asta ar merita tot efortul pe care ar trebui să-l faci pentru o persoană. De asemenea, ați ajuta mulți alți oameni, și nu doar o singură persoană.

Trebuie să se țină cont de valoarea fiecărei persoane în parte. Cu siguranță, valoarea pe care o au operele colective este mare, din mai multe motive, pentru că ele afectează mulți oameni și, de asemenea, pentru că mențin vie sensibilitatea socială creștină și, de asemenea, pentru că sunt un ajutor și servesc drept exemplu care îi împinge pe mulți alți oameni să se miște, să se preocupe de ceilalți; de asemenea, este cert că orice operă colectivă, orice acțiune socială are valoare peste tot în lume, într-un fel sau altul, pentru că toate activitățile care se desfășoară ajung să aducă beneficii oamenilor.

Cu toate acestea, nu există nicio îndoială că activitățile dvs. au un impact deosebit de direct asupra dimensiunii sociale, adică asupra ridicării nivelului oamenilor, a nivelului societății în sine. Toate acestea le faceți mai presus de toate cu un spirit de serviciu. Un spirit de

slujire care ne conduce în mod direct să observăm perspectiva dumneavoastră creștină.

La urma urmei, toate meseriile umane și oneste au o dimensiune de implicare. Dar nu există nicio îndoială că activitățile dumneavoastră au o dimensiune de implicare imediată, directă.

Parabola bunului samaritean îmi vine în minte. Bunul Samaritean are o activitate imediată, foarte directă de servire, de ajutorare, de îngrijire; dar mai există un alt personaj, care este proprietarul hanului, care pare să nu facă nimic, dar face și el ceva foarte important. O slujbă, chiar dacă este directă, nu are o dimensiune socială imediată, toată lumea o face, dar, într-adevăr, activitatea dumneavoastră seamănă mai mult cu cea a bunului samaritean decât cu cea a hangiului, vizează mai direct

rezolvarea problemelor oamenilor într-un mod imediat.

Acum, de unde vine inspirația creștină? Bineînțeles că vine de la Isus Cristos. Și acolo trebuie să privim, acolo trebuie să ne străduim să ne oglindim: în Isus Cristos.

Pentru că nu este doar o solidaritate umană, noi nu vrem, voi nu vreți, deși are, fără îndoială, o valoare pozitivă, ceea ce este uman, natural, doar solidaritatea umană. Sau chiar acea grijă naturală, spontană, pentru oameni, unii pentru alții.

Pe de altă parte, însă, creștinismul ne oferă o dimensiune mult mai înaltă decât caritatea în sens strict: caritatea ca iubire, ca iubire pentru ceilalți. Nu este o simplă chestiune de realizări; lucrurile sunt realizate ca rod, consecință a ceva foarte adânc în interior, a iubirii pentru oameni. Trebuie să iubim, trebuie să iubim oamenii, și de aceea caritatea

schimbă modul în care privim lumea și oamenii. Acum îmi amintesc brusc de câteva cuvinte ale sfântului Josemaría, pe care mulți și multe dintre voi le-ați meditat cu siguranță de câteva ori, când, întorcându-se în rugăciunea sa către Domnul, a spus: „Fie ca eu să văd cu ochii tăi, Cristos al meu, Isus al sufletului meu”. De asemenea, a spus acest lucru în anumite momente, după cum mulți dintre voi vă amintiți, când părintele nostru nu vedea bine, în ultimii săi ani, iar acest lucru i-a servit drept motiv pentru a-l transmite, pentru a-l transfera în ordinea supranaturală, și anume: „să văd cu ochii tăi,, să văd cu ochii lui Cristos. Noi trebuie să vedem oamenii, să vedem oamenii, cu ochii lui Cristos. Cum vom reuși? Vom reuși doar și exclusiv pe baze umane, cu o bună preocupare umană, dar mai ales vom reuși unindu-ne cu Isus Cristos.

Cum vom fi capabili să privim oamenii cu ochii lui Cristos, să ne îngrijim cu adevărat de ei, cu afecțiune, cu interes, cu dăruire? Doar în măsura în care ne identificăm cu El, vom putea privi cu ochii Lui. Doar în măsura în care ne identificăm cu El. Dar, cum ne identificăm cu Isus Cristos? Mai ales prin sacrameente și prin rugăciune; mai ales prin Euharistie, unde ceea ce se întâmplă de fapt este că nu ne hrănim cu Cristos, ci ne identificăm cu El. El ne asimilează cu El însuși. Această capacitate de a privi cu ochii lui Cristos ne permite să privim cu afecțiune, cu dăruire, cu sacrificiu atunci când este necesar, la oameni; trebuie să-ți dedici timpul cu o dăruire care este profesională, nu cu o dăruire, să spunem, ocazională, din când în când. Trebuie să cauți acolo forța și tot elanul acestei viziuni creștine, care ne vine în mod special, foarte concret, prin învățăturile sfântului Josemaría, și care ne ajută

într-un lucru foarte central al învățăturii sale, și anume în a ști cum să transformăm viața de zi cu zi într-o relație cu Dumnezeu, în a transforma ceea ce este obișnuit într-o întâlnire cu Dumnezeu și, în consecință, într-o slujire a celorlalți.

Cu alte cuvinte, în măsura în care suntem capabili, prin harul Său, cu ajutorul Său, cu ajutorul Euharistiei, cu ajutorul rugăciunii, în măsura în care suntem capabili să-i privim pe ceilalți văzându-l pe Isus Cristos în ei, identificându-ne cu voința Sa, în acest sens, vom fi mai capabili să depășim oboseala, să depășim o eventuală descurajare și vom fi capabili să depășim și o eventuală „închidere” în mica noastră dimensiune, pentru că este clar că, pentru multe dintre lucrurile pe care le facem, va fi întotdeauna vorba de inițiative limitate. De asemenea, riscăm să credem că ne preocupă doar lucrurile noastre, renunțând la

o concepție mai universală, pe care trebuie să o avem mereu pentru a fi, cu adevărat, acel Cristos pe care vrem să fim pentru a ne identifica cu El.

La ce ne conduce identificarea cu Domnul în lucrarea noastră? La multe aspecte, în mod logic. Primul este unul foarte clar, și anume spiritul de slujire. La urma urmei, toată activitatea voastră este un serviciu.

De fapt, toată activitatea umană, într-un fel sau altul, este un serviciu, pentru că ne slujim unii altora, fie că vrem sau nu. Activitatea dumneavoastră, însă, este o activitate de serviciu. Așadar, ce vedem în Isus Cristos? El însuși ni-l spune, iar noi am meditat asupra acestui lucru de multe ori. Vorbindu-le apostolilor, în cazul în care aceștia nu-și dădeau seama, le spune: „Eu sunt în mijlocul vostru ca unul care slujește”; și altă

dată, în cazul în care ei nu-și dădeau seama: „Fiul Omului nu a venit să fie slujit, ci să slujească”. De aceea, putem avea și noi – puteți avea și voi – bucuria, atunci când simțiți bucuria, sau uneori povara slujirii pe care o faceți, a dedicării de timp, a dedicării de energie, de gând, gândiți-vă că acolo vă identificați cu Domnul, cu Isus Cristos, care este cel care slujește.

În măsura în care slujim, în aceeași măsură ne identificăm cu El. Și, într-un sens, acest lucru nu este contrar, ci complementar: în măsura în care ne identificăm cu El, slujim; slujind ne identificăm cu El și dedicându-ne împreună cu El la rugăciune, la sacramente, avem capacitatea cea mai reală, cea mai profundă de a sluji cu bucurie. Și, în cele din urmă, tot despre această iubire a lumii vorbea și părintele nostru, Sfântul Josemaría. Să iubim lumea ca pe o creatură a lui Dumnezeu. Și să iubim

lumea ca mediu, ca sferă a unirii noastre cu Isus Cristos și a relației noastre cu oamenii, a slujirii noastre față de oameni. În tot acest context, în mod logic intră ideea...; sau mai degrabă, mai mult decât ideea, realitatea muncii.

Probabil că vă amintiți cu toții, sau poate aproape toți, mai ales cu siguranță cei care veniți din Muncă, de centralitatea învățăturilor Sfântului Josemaría despre muncă. Sfîntirea muncii. Sfîntirea muncii nu constă pur și simplu în a adăuga un fel de complement pios, ca să spunem așa, la activitatea noastră. Sfîntirea muncii este ceva foarte intrinsec, foarte adânc în munca însăși, iar părintele nostru, Sfântul Josemaría – poate ca un imbold pentru a-i sluji mai eficient pe ceilalți cu această muncă, obișnuia să spună: „pentru a sfînti munca, trebuie să îndeplinești o primă condiție, care este aceea de a munci”. Apoi adăuga:

„Și să lucrezi bine”. Trebuie să muncești și să muncești bine. Prin urmare, și în toate activitățile, și concret în a voastră, a lucra bine înseamnă, deci depinde, de tipul de activitate pe care o faceți. Fiecare persoană trebuie să evalueze ce înseamnă pentru el să lucreze bine: să consacre timpul adecvat, să folosească mijloacele adecvate, să știe cum să studieze fiecare problemă; în esență, să știe cum să facă bine activitatea respectivă.

Dar, în același timp, toate acestea trebuie să fie ca și cum ar fi iluminate din interior tocmai de această cunoaștere a modului de a fi instrumente ale lui Dumnezeu, de a fi instrumente ale lui Isus Cristos, pentru că ceea ce vrem să aducem lumii, ceea ce voi aduceți lumii, atâtor oameni, este tandrețea lui Dumnezeu, afecțiunea lui Dumnezeu: este surprinzător, dar este așa. Dumnezeu are o iubire

imensă, infinită, pentru că este infinită, pentru fiecare persoană; cu toate acestea, în practică – nu exclusiv, dar de multe ori – vrea să facă prezentă iubirea sa față de aproapele său prin iubirea voastră.

Pe toți acești oameni pe care reușești să-i atingi prin activitățile tale, Dumnezeu, Isus Cristos, vrea să-i iubească și prin afecțiunea ta și, de aceea, când lucrezi, când petreci timpul sau gândești, când faci ceva, ții foarte mult cont că iubești, că pui în aplicare ceva esențial în viața creștină, și anume dragostea față de ceilalți, afecțiunea pentru ceilalți. Iar acesta este și motorul pentru a lucra bine. Faptul că știm că aducem ceva de la Dumnezeu oamenilor este un motiv care, dacă este conștient, ne împinge să folosim mijloacele pentru a face acest lucru bine, pentru a lucra bine, pentru a o face cu El, pentru a lucra cu Domnul.

Toate acestea au o condiție prealabilă evidentă, evidentă din punctul de vedere al vieții creștine, și anume credința. Trebuie să fim oameni de credință. O credință care să ne ajute să păstrăm credința, să nu ne descurajăm. De ce este credința fundamentul speranței? Vă amintiți că în Epistola către Evrei, în capitolul 11, se spune în mod expres că credința „este temelia a ceea ce se speră”. Noi sperăm, avem speranță, în măsura în care credem, și credem în tărie, în tăria lui Dumnezeu, în tăria lui Dumnezeu cu noi. Anumite cuvinte ale lui Isaia sunt cuvinte ale lui Dumnezeu care, prin Isaia, în Vechiul Testament, spune: „Aleșii Mei nu vor munci în zadar”. Noi trebuie să avem această speranță, sunt cuvintele lui Dumnezeu: „Aleșii Mei nu vor munci în zadar”.

Suntem aleși de Dumnezeu, cu toții, și nu lucrăm în zadar; însă nu lucrăm în zadar tocmai pentru că lucrăm cu

Domnul, pentru Domnul și pentru oameni, pentru a aduce iubirea lui Dumnezeu oamenilor. Credința este temelia speranței și este și temelia carității, caritatea supranaturală, adică puterea, capacitatea de a iubi fără condiții, capacitatea de a iubi fără discriminare, capacitatea de a depăși diferențele firești. Toate acestea sunt date de harul lui Dumnezeu prin virtutea carității, care se întemeiază, ca și speranța, pe credință; iar în mod concret, această credință, această speranță și această caritate stau la baza exercitării dreptății. Dreptatea și caritatea trebuie să rămână întotdeauna strâns unite. A vorbi de caritate nu poate niciodată... ei bine, nu doar să vorbești, ci să pretinzi că exerciți caritatea, – și cu siguranță nu este cazul dumneavoastră -, dar în mic trebuie să ne străduim mereu să facem lucrurile bine... Caritatea nu poate fi niciodată în detrimentul justiției, nu doar pentru că este o

contradicție, ci și pentru că este imposibilă; fără justiție nu poate exista caritate și, prin urmare, are consecințe patetice în organizarea activităților instituțiilor, atât de mult încât, uneori, s-ar putea întâmpla ca caritatea să fie un fel de motiv pentru a nu se preocupa deloc de justiție.

Trebuie să ai, ca să spunem așa, o vigilență specială, dacă ar fi necesar, pentru a trăi mereu în justiție.

Trebuie să dăm fiecăruia ceea ce i se cuvine și să nu ne gândim pur și simplu că tot ceea ce dăm este o supraabundență, că pur și simplu nu i se cuvine totul. Sunt multe lucruri pe care trebuie să le dăm și, din acest motiv, caritatea depășește dreptatea, o presupune. Îi stă înaintea, o depășește, dar o presupune întotdeauna.

Aș dori să vorbesc puțin mai mult. Ne aflăm acum foarte aproape de

centenarul Operei. A mai rămas foarte puțin timp până în 2028 și 2030. Sunt o ocazie, într-adevăr, de a revitaliza acest serviciu pentru cei mai nevoiași care a fost, și este, acum în ceruri, foarte aproape de inima Sfântului Josemaría. Și, prin urmare, de asemenea, în inima întregii activități apostolice a Opus Dei. Acest centenar este poate o perspectivă care ne poate ajuta, efectiv, să consolidăm, să vedem, să studiem, în primul rând, cum să sporim toată această muncă de solidaritate umană care este îmbogățită de caritate supranaturală; de o preocupare reală pentru oameni.

Având în vedere acest lucru, trebuie să vedem cum putem – cuvântul nu este foarte frumos – să implicăm mai mulți oameni, adică să facem mai mulți oameni interesați, interesați să slujească, având în vedere experiența pe care o avem cu toții că atunci când slujim, suntem mai

fericiți; că atunci când ne dedicăm celorlalți și facem un efort să trecem dincolo de grija pentru noi înșine pentru a ne preocupa mai mult de ceilalți, suntem mai fericiți. Ajutați-i pe oameni să fie mai fericiți și în acest fel, stimulându-i, ajutându-i să fie mai generoși, să convingeți mai mulți oameni să vină la activitățile voastre, astfel încât aceștia să coopereze cât mai mult posibil.

De asemenea, în acest sens, este bine să stimulați foarte mult munca în echipă. Este clar că fiecare trebuie să facă acest lucru în funcție de modul în care sunteți organizați în instituțiile dumneavoastră, dar colaborarea este o valoare fundamentală.

Trebuie să ne ferim de individualism, chiar și în acest sens, pentru că este adevărat că „unitatea face puterea” – după un clișeu bine cunoscut, dar adevărat – așa cum ne sfătuia și

Sfântul Josemaría. În organizarea activităților apostolice, în guvernarea Operei, avem mereu grijă de colegialitate, de unirea cu ceilalți, pentru că unitatea este o valoare capitală pentru eficacitate.

De asemenea, putem aminti, într-un mod mult mai general, ceea ce spune Isus Cristos însuși, care se aplică Bisericii și tuturor dimensiunilor Bisericii: „ut omnes unum sint”, „ca toți să fie una”. Domnul a făcut acest lucru prin rugăciunea, la Cina cea de Taină, adresată lui Dumnezeu Tatăl.

Apoi adaugă, după cum vă amintiți, „ca toți să fie una, precum Tu, Tată, ești în Mine și Eu în Tine, pentru ca lumea să creadă”; cu alte cuvinte, această unitate, Domnul o pune ca o condiție de eficacitate, „pentru ca lumea să creadă”. Acest lucru îl putem aplica cu siguranță la orice altceva, la toată eficacitatea în lucrare, unitatea este fundamentală.

Unitatea, deci, are multe modalități practice de a se realiza, în funcție de împrejurări și în funcție de instituții; dar din tot ceea ce se întâmplă în organizația voastră concretă, în lucrarea voastră, vă veți da seama că unitatea este o valoare și că va trebui să aveți mare grijă de ea, pentru că ea este întotdeauna o condiție a eficacității.

În afară de această muncă pentru unitate, există și o altă dimensiune pe care este bine să o consolidăm cu ocazia centenarului, și este ceva care acum este de domeniul trecutului, dar care poate fi oricând repropus, și asta este tot ceea ce presupune să lucrezi în domeniul cercetării, de studiu, de a nu te mulțumi cu ceea ce faci; trebuie să gândești, să lucrezi și cu capul.

Cum putem ajunge la mai mulți oameni? Cum putem ajunge la mai mulți oameni? Cum putem face mai

bine acest tip de muncă? Studiu, chiar cercetare, pentru că uneori sunt probleme care necesită expertiză profesională pentru a le putea studia în profunzime, pentru a putea trage concluzii, pentru a putea întreprinde activități etc.

Ce să vă mai spun? Să aveți mult curaj, mult curaj, și probabil că vă veți aminti și o altă frază pe care sfântul Josemaría o spunea despre activitatea Operei, în general, și care se folosește, o putem folosi și pentru activitatea fiecăruia, a activităților pe care le avem, a instituțiilor pe care le desfășurați; el spunea: „Totul este deja făcut și totul este de făcut”. Este o frază frumoasă, dar care conține multe, nu este doar frumoasă.

Totul trebuie făcut, chiar dacă totul este deja făcut; aplicați acest lucru și în cazul instituțiilor dumneavoastră. Este clar că nu vă cunosc activitățile una câte una, dar ele sunt deja

organizate, funcționează de ceva timp, „totul este deja făcut”; dar că „totul este de făcut”, nu vă gândiți la aceasta doar în sensul muncii pe care o faceți deja și pe care o veți face mâine, anul trecut și anul viitor.

Adevărul este că astăzi „totul este de făcut” chiar și în dezvoltarea instituțională. Nu este vorba nici de a schimba lucrurile doar pentru a le schimba, ci de a avea voința de a spune: cum putem, nu doar să facem mai multă muncă, ci cum putem noi, instituția însăși, să o facem să crească un pic mai bine; cum putem să nu ne mulțumim cu ceea ce suntem și cu ceea ce facem; cum putem fi mai mult și să facem mai mult și, mai presus de toate, să facem mai bine. Ei bine, vă felicit, mă rog pentru dumneavoastră și sper să vă rugați și pentru mine un pic, cel puțin acum că mă vedeți.

pdf | document generat automat din
[https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/a-
largi-inima-conferinta-video-a-
prelatului/](https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/a-largi-inima-conferinta-video-a-prelatului/) (05.08.2025)